

VẬN DỤNG PHONG CÁCH ỨNG XỬ CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VÀO GIÁO DỤC CHO SINH VIÊN VIỆT NAM HIỆN NAY

Trần Thị Hồng Loan

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2
Email: tranthihongloan@hpu2.edu.vn

Article history

Received: 05/6/2023

Accepted: 18/7/2023

Published: 20/9/2023

Keywords

Behavioral style, President Ho Chi Minh, behavior style education, behavior style for students

ABSTRACT

President Ho Chi Minh's behavior style is a model, a standard, and an invaluable possession for every cadre, party member and every Vietnamese to self-study and self-train. Therefore, it is extremely necessary to apply President Ho Chi Minh's behavioral style to education for students - an important force in the cause of building and defending the Vietnamese Fatherland. The article explores the behavior style of President Ho Chi Minh, as well as the need to educate Vietnamese students to become exemplary, ethical, and disciplined citizens with a sense of responsibility; to have life skills, working skills, foreign languages proficiency, competences of information technology, digital technology, creative thinking and international integration. Educating students and helping students to constantly self-study and self-train to develop political qualities, morality, simple and pure lifestyle, to maintain faith and loyalty to the goals and ideals of the Communist Party, fulfilling the historical mission assigned by the country are absolutely necessary during the transitional period of building socialism in our country today.

1. Mở đầu

Phong cách Hồ Chí Minh hướng con người đến với các hành vi chân, thiện, mỹ trong cuộc sống; tạo cơ sở cho việc xây dựng một chế độ xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Vì vậy, phong cách Hồ Chí Minh đã trở thành tài sản tinh thần vô giá của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta và của toàn nhân loại. Đặc biệt, phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là mẫu mực sống mãi với thời gian, là hành trang quý giá cho mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi con người cụ thể học tập, tu dưỡng và rèn luyện bản thân. Nhờ có phong cách ứng xử ấy, Người đã tập hợp được đông đảo các tầng lớp: nông dân, công nhân, trí thức, tiểu tư sản, tư sản tin theo và cùng hoàn thành nhiệm vụ giải phóng dân tộc, thống nhất nước nhà.

Sinh viên (SV) là đối tượng đang học tập, rèn luyện tại các học viện, trường đại học, cao đẳng, là “chủ nhân tương lai của đất nước”, là lực lượng xây dựng và bảo vệ Nhà nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa bình yên, hùng cường theo như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: “*Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội phải có những con người xã hội chủ nghĩa, tức là phải có những người có đạo đức xã hội chủ nghĩa*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011a, tr 542). SV chủ yếu trong độ tuổi thanh niên, “*Thanh niên là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước, là lực lượng xung kích trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, hội nhập quốc tế và xây dựng chủ nghĩa xã hội. Thanh niên được đặt ở vị trí trung tâm trong chiến lược bồi dưỡng, phát huy nhân tố và nguồn lực con người. Chăm lo phát triển thanh niên vừa là mục tiêu, vừa là động lực bảo đảm cho sự ổn định và phát triển bền vững của đất nước*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2018, tr 759). Đặc biệt, trong bối cảnh đất nước ta đang hội nhập ngày càng sâu, rộng với thế giới; cùng với xu thế toàn cầu hóa và cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang tác động ngày càng mạnh mẽ tạo ra cơ hội và thách thức, Đảng Cộng sản Việt Nam (2021, tr 233) đã xác định phải: “*Đào tạo con người theo hướng có đạo đức, kỉ luật, kỉ cương, ý thức trách nhiệm công dân, xã hội; có kĩ năng sống, kĩ năng làm việc, ngoại ngữ, công nghệ thông tin, công nghệ số, tư duy sáng tạo và hội nhập quốc tế*”.

Dưới đây, bài báo nghiên cứu và vận dụng phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh để giáo dục cho SV, giúp mỗi SV không ngừng tự tu dưỡng, rèn luyện, có phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống giản dị, trong sáng, luôn tin tưởng, trung thành với mục tiêu, lí tưởng của Đảng, gắn bó mật thiết với nhân dân, hoàn thành sứ mệnh lịch sử dân tộc giao cho.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự kết tinh những giá trị nhân văn, tinh túy nhất trong truyền thống văn hóa của dân tộc và nhân loại. Để có được phong cách ứng xử đó, bên cạnh sự xuất thân từ một gia đình truyền thống yêu nước, thương dân, với tài năng trí tuệ bẩm sinh và trong bối cảnh lịch sử dân tộc đang bị “đọa đày trong kiếp nô lệ”, còn là thành quả của việc Người đã “bôn ba khắp năm Châu, bốn bể” để học hỏi, tu dưỡng, rèn luyện. Nhờ đó, mọi lời nói và hành động của Người đều toát lên sự thân thiện, gần gũi, nghĩa tình, nồng hậu, rất đỗi chân thành, lịch thiệp, nhưng cũng đầy uy lực và cương nghị.

2.1.1. Phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện trong việc ứng xử với bản thân

Khổng Tử - nhà triết học, nhà giáo dục học đã lấy “Tu thân” làm đầu trong sự nghiệp của mỗi con người, tu thân là luôn nghiêm khắc với bản thân mình, sửa chữa những thiếu sót, không bảo thủ để nhận rõ sai sót nhằm hoàn thiện bản thân. Chủ tịch Hồ Chí Minh thấm đẫm tư tưởng đó, đã tự ứng xử rất nghiêm khắc với bản thân trên mọi phương diện, chính Người đã tự làm cho bản thân mình lớn lên về trí tuệ, về tâm hồn, về lí tưởng; trong mọi tình huống đều không bị lung lay, lệch lạc về tinh thần và thể xác. Với bản thân, Người luôn không ngừng học tập, rèn luyện để tự hoàn thiện mình, vươn tới những giá trị chân, thiện, mỹ; trau dồi học vấn để từng bước đạt tới sự trưởng thành về mọi mặt. Đặc biệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh là điển hình thực hiện tự giáo dục, tự giác học tập trong mọi hoàn cảnh.

Trong ứng xử với bản thân, cùng với việc thường xuyên làm giàu trí tuệ, làm giàu tri thức, Người thường xuyên tự rèn luyện ý chí, rèn luyện bản lĩnh cách mạng để vượt qua mọi khó khăn thử thách và đi đến đích là mang lại tự do, ấm no, hạnh phúc cho nhân dân, hòa bình, thịnh vượng cho nhân loại. Người luôn lấy Cần, Kiệm, Liêm, Chính, Chí công vô tư làm chuẩn mực cho mọi hành động của mình; Người “*để lại muôn vàn tình thân yêu cho toàn dân, toàn Đảng, cho toàn thể bộ đội, cho các cháu thanh, thiếu niên và nhi đồng*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011b, tr 613). Không những thế, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn lấy tự phê bình để hoàn thiện mình, tự soi, tự sửa để tránh những sai lầm do chủ quan lấn lướt, Người luôn nhắc nhở cán bộ, đảng viên: “*mỗi ngày phải tự kiểm tra, tự phê bình, tự sửa chữa, như mỗi ngày phải rửa mặt. Được như thế thì trong Đảng sẽ không có bệnh, mà Đảng sẽ mạnh khỏe vô cùng*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011c, tr 279). Cùng với việc chăm lo cho trí tuệ, cho tâm hồn của một nhà văn hóa lớn, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng luôn quan tâm chăm lo cho sức khỏe thể chất. Người thường xuyên tập luyện thể dục, thể thao và luôn nhắc nhở, kêu gọi mọi người cùng luyện tập thể dục, thể thao: “*Muốn lao động sản xuất tốt, công tác và học tập tốt thì cần có sức khỏe. Muốn giữ sức khỏe thì nên phát triển phong trào thể dục thể thao cho rộng khắp*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011d, tr 542).

2.1.2. Phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh với nhân dân, với bạn bè

Phong cách ứng xử với nhân dân, với bạn bè của Chủ tịch Hồ Chí Minh chất chứa một tình yêu bao la với con người, tôn trọng, yêu thương con người. Người đã hi sinh cả cuộc đời để đi tìm độc lập, tự do cho dân tộc; hạnh phúc, ấm no cho nhân dân; hòa bình, đoàn kết, hữu nghị cùng phát triển cho nhân loại đã thể hiện phong cách ứng xử đó. Đồng chí Giôn-Gô-Lan, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Anh đã từng nói: “*Được gặp và nói chuyện với Hồ Chí Minh là một ấn tượng không thể nào quên được. Đây là một con người vĩ đại nhưng không bao giờ Người tỏ ra mình là con người vĩ đại*” (Singô, 1979, tr 123). Trong quá trình thực hiện mục tiêu, lí tưởng lớn lao ấy, Người luôn *chân tình, gần gũi, thân thiện* với nhân dân, với bạn bè. Trong mọi cử chỉ, hành động, lời nói của Người (cả trong nước và quốc tế) đều toát lên một tấm chân tình, gần gũi và thân thiện.

Trong ứng xử với nhân dân và bạn bè, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn rất mực *giản dị, khiêm tốn và lịch thiệp*. Trong các cuộc đi thăm các đơn vị địa phương hay các đơn vị chiến đấu, khi tiếp xúc với cán bộ và nhân dân, Người luôn giản tiện về lễ tiết, tạo ra bầu không khí vui vẻ, ấm cúng, thân thiện. Người trực tiếp xuống ruộng, hướng dẫn nông dân về sâu bệnh, về thủy lợi, thăm các cơ quan, nhà máy, xí nghiệp, trường học...; chủ động tiếp xúc, tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của nhân dân. Trong các cuộc tiếp xúc, trò chuyện, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến mọi người, không những thăm hỏi mà còn biết cách lắng nghe, học hỏi từ những người xung quanh, từ nhân dân, từ bạn bè. Cố Tổng thống nước Cộng hòa Chilê Xanvađo Agiendê đã từng khái quát: “*Nếu như muốn tìm một sự tiêu biểu cho tất cả cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh thì đó là đức tính vô cùng giản dị và sự khiêm tốn phi thường*” (Atmét et al., 2010, tr 37). Địa vị càng cao, uy tín càng lớn, Chủ tịch Hồ Chí Minh càng khiêm tốn. Người từng nhấn mạnh: “*Khiêm tốn là nền tảng đạo đức của cả dân tộc Việt Nam. Đối với bản thân thì bao giờ cũng nhìn ra điều kém cỏi của mình. Đối với đồng chí và bạn bè thì ai cũng là thầy học của mình, tìm cho được điều mình phải học tập. Đối với kẻ thù cần biết cái mạnh của địch, cái yếu của ta*” (Nguyễn Văn Khoan, 2017, tr 214). Nhờ có phong cách ứng

xử đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã được nhân loại nể trọng, tôn vinh là nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam, danh nhân văn hóa thế giới.

Chủ tịch Hồ Chí Minh còn được nhân dân và bạn bè quốc tế mến mộ, nể phục bởi *sự linh hoạt, tinh tế, luôn chủ động và biến hóa trong ứng xử*. Trong suốt cuộc đời làm cách mạng, Người đã gặp gỡ, giao tiếp với rất nhiều đối tác, trong đó có cả những người có lợi ích đối lập với lí tưởng cách mạng; Người luôn chủ động, ứng phó và lái theo hướng có lợi nhất cho cách mạng, cho dân tộc và cho nhân dân. Tất cả đều được Chủ tịch Hồ Chí Minh ứng xử linh hoạt, thiên biến vạn hóa, “đi bất biến, ứng vạn biến” tiến tới giành thắng lợi từng phần, góp thành sức mạnh tổng hợp, quyết định sự thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Người căn dặn cán bộ, đảng viên: “*Đối với tất cả mọi người trong các tầng lớp dân chúng, ta phải có một thái độ mềm dẻo, khôn khéo, biết nhân nhượng, biết trọng nhân cách của người ta*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011i, tr 52).

2.1.3. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn cương quyết nhưng cũng rất khoan dung, độ lượng với kẻ địch, với những người lầm đường lạc lối

Độc lập, tự do cho dân tộc, hạnh phúc ấm no cho nhân dân là mục tiêu tối thượng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người đã nói: “*Đối với người, ai làm gì lợi ích cho nhân dân, cho Tổ quốc ta đều là bạn. Bất kì ai làm điều gì có hại cho nhân dân và Tổ quốc ta tức là kẻ thù*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011e, tr 264). Từ mục tiêu ấy, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “*nhân dân Việt Nam vĩnh viễn không để cho bất cứ kẻ nào xâm lược nước mình, đồng thời cũng vĩnh viễn không xâm lược nước khác. Nhân dân Việt Nam luôn luôn ủng hộ tất cả những cuộc đấu tranh chống xâm lược và bảo vệ hòa bình thế giới*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011f, tr 11). Với thực dân Pháp, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ứng xử rất cương quyết, sau khi nhiều lần gửi yêu cầu tôn trọng quyền độc lập, tự do cho dân tộc ta nhưng đều không có kết quả, Người mới phải phát động toàn dân kháng chiến kiến quốc để đánh đuổi thực dân, phong kiến; với đế quốc Mỹ, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã cố gắng bằng các biện pháp ngoại giao để tránh thêm một cuộc chiến tranh tàn khốc, nhưng mọi cố gắng đã không đạt như ý nguyện. Trong thư gửi Tổng thống Giôn-xon (tháng 2/1967), Chủ tịch Hồ Chí Minh bác bỏ mọi yêu cầu của Mỹ và tuyên bố dứt khoát: “*Chính phủ Mỹ đã gây ra chiến tranh xâm lược Việt Nam thì con đường đưa đến hoà bình ở Việt Nam là Mỹ phải chấm dứt xâm lược*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011b, tr 301) cho nên, dân tộc ta một lần nữa phải thực hiện nhiệm vụ đánh đuổi đế quốc, thống nhất giang sơn.

Trong phong cách ứng xử của Người, khoan dung, đại lượng mới là cốt cách, điều đó bắt nguồn từ truyền thống nhân nghĩa của dân tộc ta. Nhờ đó, đã cảm hóa hàng triệu khối óc, trái tim của quần chúng nhân dân, kết nên sức mạnh to lớn - sức mạnh Việt Nam. Sự khoan dung, độ lượng và vị tha của Người đã cảm hóa cả những người đứng bên kia trận tuyến, nhiều người ngày hôm qua còn là kẻ thù không đội trời chung với cách mạng, hôm nay đã sẵn sàng hi sinh vì dân tộc, vì quốc gia, vì sự nghiệp cách mạng do Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi xướng và lãnh đạo. Với “*Những người trước đây lầm đường theo địch, như hội tề, nguy binh... phải lợi dụng mọi cơ hội, mọi hình thức để tuyên truyền giác ngộ cho những kẻ lầm đường kia*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011c, tr 532); với tù binh, Người yêu cầu phải chăm sóc, chữa vết thương, cho ăn uống chu đáo, đối xử như những người dân.

2.2. Sự cần thiết phải giáo dục phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho sinh viên Việt Nam hiện nay

Thời gian qua, toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta, trong đó có tầng lớp SV đã thường xuyên học tập, làm theo tấm gương đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Trong toàn xã hội đã nổi lên nhiều tấm gương mẫu mực không quản ngại khó khăn, gian khổ, sẵn sàng hi sinh vì hạnh phúc, ấm no của nhân dân. Tuy nhiên, hiện nay vẫn còn một bộ phận SV có lối sống rất thực dụng, phai nhạt lí tưởng cách mạng, xa rời các giá trị đạo đức truyền thống, xa rời thuần phong mỹ tục của dân tộc... Những lối sống, phong cách này chưa thực sự làm cho gia đình, xã hội hài lòng.

Hiện nay, Việt Nam đang đẩy mạnh hội nhập và phát triển trong bối cảnh tình hình thế giới có những diễn biến phức tạp, các thế lực thù địch vẫn luôn tìm mọi cách thực hiện “*diễn biến hòa bình*” với mục đích trực tiếp tác động vào thế hệ trẻ hòng làm lung lạc mục tiêu, lí tưởng cách mạng trong thế hệ trẻ; đưa nước ta vào vòng lệ thuộc theo đường lối chính trị, kinh tế của họ, biến dân tộc ta trở thành nô lệ kiểu mới. Trước tình hình đó, nhiệm vụ của SV sẽ nặng nề hơn, khó khăn hơn. Vì vậy, cần giáo dục phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho SV, qua đó sẽ hình thành một thế hệ những chủ nhân tương lai có đủ bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng vững vàng, trí tuệ cao, năng động sáng tạo đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

2.3. Vận dụng phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh vào giáo dục cho sinh viên Việt Nam

Từ những nội dung cơ bản trong phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh; vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của SV và bối cảnh tình hình mới, chúng ta cần giáo dục phong cách ứng xử cho SV hiện nay như sau:

2.3.1. Giáo dục ý thức tự học tập, tự rèn luyện thường xuyên cho sinh viên trong ứng xử đối với bản thân

Đề lo được cho bản thân và cho đất nước trong tương lai, mỗi SV phải biết nghiêm khắc với bản thân. Qua đó, tự mỗi SV phải biết vượt qua mọi khó khăn, gian khổ và những ham muốn cá nhân; vừa biết trau dồi tri thức, rèn luyện sức khỏe, tích lũy kinh nghiệm để sau này giải quyết hiệu quả các công việc được giao. Hiện nay, do điều kiện KT-XH ngày càng phát triển, đời sống xã hội ngày một nâng lên, SV cũng có điều kiện hơn trong sinh hoạt, cuộc sống và học tập, có nhiều cơ hội đáp ứng những nhu cầu cá nhân (kể cả về thể xác lẫn tinh thần). Khi trở thành SV, đa số họ đã thoát khỏi sự “kiểm soát”, bao bọc thường xuyên của gia đình, tự lập tạo dựng cuộc sống riêng, do đó mỗi SV nếu không tự nghiêm khắc với bản thân thì sẽ rất dễ “trượt dài” theo việc đáp ứng những ham muốn cá nhân, chệnh mảng, sao nhãng trong học tập và rèn luyện. Nguy hại hơn là khối lượng thông tin mới trong xã hội ngày một nhiều, đa chiều, đúng, sai lẫn lộn; các thế lực thù địch lợi dụng không gian mạng để chống phá khắp các mặt trận, cho nên yêu cầu SV phải nghiêm khắc với bản thân trong bối cảnh mới, đó là tự học tập và rèn luyện thường xuyên trong mọi hoàn cảnh.

Hiện nay, công nghệ thông tin hiện đại đang tạo điều kiện rất thuận lợi cho việc tự học tập và rèn luyện của SV nên các học viện, nhà trường cần có các biện pháp khuyến khích SV tự học tập, rèn luyện trau dồi đạo đức, lối sống theo phong cách ứng xử với bản thân của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Qua đó, mỗi SV biết yêu mình cũng là biết yêu người khác, biết yêu công việc là biết đối mới, sáng tạo trong học tập, rèn luyện; biết phát huy thế mạnh, hạn chế và sửa chữa khuyết điểm. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “*Ưu điểm của thanh niên ta là hăng hái, giàu tinh thần xung phong. Khuyết điểm là ham chuộng hình thức, thiếu thực tế, bệnh cá nhân, bệnh anh hùng. Rất mong toàn thể thanh niên ta ra sức phát triển những ưu điểm và tẩy sạch những khuyết điểm ấy. Huy hiệu của thanh niên ta là “tay cầm cờ đỏ sao vàng tiến lên”*” (Ban Bí thư Trung ương Đảng, 2011g, tr 66).

2.3.2. Giáo dục phong cách ứng xử chân tình, gần gũi, thân thiện; giản dị, khiêm tốn và lịch thiệp; linh hoạt, chủ động cho sinh viên

Là lứa tuổi “học ăn, học nói, học gói, học mở”, SV cần được trang bị một khối lượng tri thức về phong cách ứng xử với những người trong gia đình, với bạn bè, với xã hội, với Tổ quốc. Giáo dục cho SV ứng xử đúng các chuẩn mực với những người trong gia đình là vấn đề cốt lõi nhất trong quá trình hình thành các tố chất ứng xử cho mỗi người. Những người sinh ra mình, nuôi dạy mình, gần bó, đùm bọc, sẽ chia hàng ngày mà không biết trân trọng, ứng xử chân tình, thân thiện thì ra bên ngoài cũng sẽ không biết cách ứng xử. Cần giáo dục cho SV biết cách ứng xử *chân tình, gần gũi, thân thiện* với bạn bè, với những người xung quanh để tạo được niềm tin đối với bạn bè, với thầy cô, với xã hội và khi đó gia đình, bạn bè sẽ là chỗ dựa vững chắc cho SV học tập, rèn luyện vì ngày mai lập nghiệp.

Trong bối cảnh mới, do tác động từ môi trường xã hội, từ cuộc sống, một số SV đã tự vượt khỏi phạm vi quy định của nội quy, quy chế HS, SV; sống xa hoa, lãng phí, cầu kì, kiêu cách; muốn thể hiện hơn người khác..., làm mất đi hình ảnh đẹp truyền thống, phong cách ứng xử nhân văn của “kẻ sĩ”; cho nên cần giáo dục cho SV biết tự rèn luyện cho mình phong cách ứng xử giản dị, khiêm tốn và lịch thiệp. Khi trên giảng đường cũng như trong cuộc sống, giản dị, khiêm tốn, biết lắng nghe, học hỏi những điều tốt, làm theo lẽ phải sẽ được mọi người tin yêu; lịch thiệp, nhã nhặn mới được bạn bè, làng xóm nể trọng, gần gũi.

Trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang làm cho mọi mặt của đời sống xã hội biến đổi nhanh chóng, đã đặt ra yêu cầu phải giáo dục phong cách ứng xử *linh hoạt, chủ động* cho SV. Xã hội đã và đang biến động rất nhanh theo cả chiều hướng tích cực và tiêu cực, do đó SV cần được giáo dục phong cách ứng xử linh hoạt, chủ động trong mọi tình huống, để một mặt ứng xử phù hợp với những phát sinh mới có cả yếu tố tích cực và tiêu cực của bạn bè, xã hội; mặt khác là để giữ mình, không bị cuốn theo những cái xấu,...

2.3.3. Giáo dục sinh viên phong cách ứng xử cương quyết nhưng cũng rất khoan dung, độ lượng với cái xấu, cái ác, cái thấp hèn

Với một xã hội hết sức cởi mở về mọi mặt, thông tin đa dạng, đa chiều, SV luôn chịu tác động từ mọi phía; bên cạnh những cái đẹp, cái cao cả được gia đình, nhà trường thường xuyên giáo dục, SV cũng đang bị những cái xấu, cái thấp hèn, cái ác lôi kéo, tác động, nhất là các em còn đang ở lứa tuổi còn nhiều nông nổi, đang tập tự tạo lập cuộc sống. Do đó, cần giáo dục cho SV có phong cách cương quyết, cứng rắn, tinh thần vững vàng, không thỏa hiệp, không nhân nhượng, không để cái xấu dụ dỗ, lôi kéo. Nhà trường phải có những biện pháp cụ thể nhằm giáo dục, hướng dẫn SV biết cương quyết không để các phần tử xấu cũng như cái xấu xa, thấp hèn của xã hội xâm nhập vào bản thân và bạn bè xung quanh. Đồng thời, SV cũng cần được giáo dục để có thái độ ứng xử khoan dung, độ lượng với những bạn lầm đường lạc lối, đã bị cái xấu dụ dỗ, lôi kéo;... biết cách cảm hóa, tạo cơ hội để họ quay lại làm người chân chính, lương thiện. Để giáo dục cho SV có được phong cách này, cần phát huy vai trò của tập thể lớp và

Đoàn Thanh niên thông qua xây dựng được các phong trào, các nhóm giúp đỡ nhau trong học tập và rèn luyện; các nhóm này phải có sự liên thông với gia đình và cố vấn học tập; qua đó, giám sát nhau, khích lệ nhau có những hoạt động sinh hoạt và học tập tích cực, phù hợp với quy định, làm nhiều việc tốt sẽ lấn át cái xấu và không bị cái xấu, cái thấp hèn, cái ác trong xã hội lôi kéo.

3. Kết luận

Hiện nay, mặt trái của kinh tế thị trường tác động rất mạnh vào lợi ích cá nhân, rất dễ làm lung lay, dao động về đạo đức, lối sống, hành vi ứng xử của một số SV. Trong thời gian qua, một số hành vi ứng xử của một bộ phận SV đã bị dư luận xã hội lên án. Trước tình hình đó, cần đẩy mạnh công tác giáo dục phong cách ứng xử cho SV theo phong cách ứng xử của Chủ tịch Hồ Chí Minh để giúp SV điều chỉnh hành vi ứng xử của mình với bản thân, với gia đình, với bạn bè; biết không ngừng học tập và rèn luyện. Chính điều này đã đáp ứng yêu cầu cần quán triệt nội dung công tác xây dựng đội ngũ cán bộ của Đại hội lần thứ XIII của Đảng trong công tác giáo dục phong cách cho SV trong tình hình hiện nay: “*Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín, phục vụ Nhân dân và sự phát triển của đất nước*” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 178).

Tài liệu tham khảo

- Atmét, M., Alôngxô, A., Amin, Ampô, A. A., & Angiêndê, X. (2010). *Hồ Chí Minh - Một người châu Á của mọi thời đại*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011a). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 13). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011b). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 15). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011c). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 5). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011d). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 12). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011e). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 9). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011f). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 10). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011g). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 7). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011h). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 1). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011i). *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 4). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2018). *Văn kiện Đảng toàn tập* (tập 67). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII* (tập 1). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Nguyễn Văn Khoan (2017). *Bác Hồ - Viên ngọc quý của mọi thời đại*. NXB Thanh niên.
- Singô, S. (1979). *Hồ Chí Minh trong lòng nhân dân thế giới*. NXB Sự thật.